

Μεταξύ τῶν ἄλλων ὁμοιότητων τὰς ὁποίας ὑπέστησαν τότε οἱ Ἕλληνες ἦτο καὶ ἡ διχοτόμησις· καὶ εἶναι γνωστὴ τῆ τραγικωτάτῃ σκηνῇ, καθ' ἣν ταῦτός τις ἀγριῶς μυκώμενος ἔτρεξε καὶ διὰ τῶν κροτάων του ἐσήκωσε τὸ μισθὸν σώμα ἐνὸς θύματος καὶ ἐπῆγε καὶ τὸ ἦνωσε μὲ τὸ ἄλλο μισθὸν ποῦ ἦτο κάπου ἄλλοῦ πεταγμένον!...

Κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἑκατὸν εἰκοσι περίπου τούτων ἐτῶν ἠγέρθησαν, ἠγωνίσθησαν, ἐμαρτύρησαν καὶ κατέπεσαν ὑπέροχοι ἑλληνικαὶ κορυφαί, αἱ ὁποῖαι οὐδέποτε ἔλλειψαν, οὐδέποτε ἔπαυσαν νὰ κινῶνται εἰς τὴν γλυκεῖαν τῆς ἐλευθερίας πνοήν.

Καὶ αἱ Βυζαντιναὶ παραδόσεις καὶ ἡ φραγκικὴ κυριαρχία καὶ ἡ Βενετικὴ κατοχὴ ἐδημιούργησαν στρατιωτικὸν βίον καὶ πολεμικὰ γένη, ἐπαυξήσαντα τὴν ἐκ τῆς φυσικῆς γενναιότητος τῆς φυλῆς αἴγλην, γενναιότητος ἀποθαιμασθείσης καὶ εἰς πολλὰς Εὐρωπαϊκὰς χώρας, ὅπου οἱ Ἕλληνες στρατιῶται, μισθοφοροῦντες, ἀπετέλουν τὸ ἰδεώδες πάσης πολεμικῆς ἀρετῆς.

* *

Ἐν τούτοις, ὡς ἀρματωλόν, ὡς κλέφτην, ὑπὸ τὴν μεταγενεστέραν σημασίαν, ἕνα κυρίως κατὰ τοὺς χρόνους αὐτοὺς ἀναγνωρίζομεν.

Διότι οὔτε ὁ σωματάρχης, οὔτε ὁ ἀρχηγὸς στάσεως ἢ ἐπαναστάσεως, οὔτε ὁ μισθοφόρος πολεμιστὴς δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς κλέφτης, ἂν δὲν παρουσιάξῃ ὁ βίος του

συνεχῆ κατὰ τῆς τυραννίας πάλιν, συστηματικὴν κατὰ τῆς τυραννίας ἀντίδρασιν.

Καὶ τοιοῦτος πρῶτος εἶναι ὁ **Κορκόντυλος Κλαδάς**.

Αὐτὸν θεωροῦμεν ὡς ἀρχηγέτην τῶν κατόπιν ἀρματωλῶν καὶ κλεφτῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν κουρσάρων... διότι ἦτο καὶ τὰ τρία.

Οἱ Κλαδάδες παλαιὰν πατρίδα λέγεται ὅτι εἶχον τὴν Ἡπειρόν καὶ φαίνεται τοῦτο βέβαιον.

Κατόπιν ἐγκατεστάθησαν εἰς τὴν Πελοπόννησον. Διὰ τοῦτο ἱστορικά τινα ἐγγραφα, τὸν Κορκόντυλον τὸν θέλουν ἐκ Κορώνης.

Ἐν τούτοις κατὰ τοὺς χρόνους τῆς δράσεώς του θεωρεῖται Λακεδαιμόνιος.

Ἐπὶ κεφαλῆς Σπαρτιατικοῦ σώματος μάχεται κατὰ τῶν Τούρκων ὀλίγον μετὰ τὴν Ἄλωσιν. Καταπνιγείσης τῆς στάσεώς του καταφεύγει εἰς τὴν Μίνην.

Ὁ ἀγὼν του ἀφελεῖ τοὺς Βενετοὺς καὶ τὸν ἀναγνωρίζουν ἀρματωλόν.

Κατόπιν οἱ Βενετοὶ καὶ οἱ Τούρκοι συμβιβάζονται. Ὁ Κλαδάς τοὺς εἶναι ὄχι μόνον ἀχρηστος πλέον, ἀλλὰ καὶ ἐπίφοβος, ἀφοῦ ἔχει ἑλληνικὰ καὶ μόνον ἑλληνικὰ ἰδεώδη.

Τὸν καταδιώκουν τώρα καὶ Τούρκοι καὶ Βενετοί. Ἄλλ' αὐτὸς ἐξακολουθεῖ νὰ μάχεται καὶ νὰ νικᾷ. Καὶ οἱ μὲν Τούρκοι προσπαθοῦν νὰ τὸν ἐξοντώσουν, οἱ δὲ Βενετοὶ διακηρύττουν ὅτι καταβάλλουν 10 χιλιάδες φλωρία ἀμοιβὴν διὰ τὴν σύλληψίν του. Συγχρόνως φυλακίζουν καὶ τὴν οἰκογένειάν του.